

Helsingin ja Espoon tulvaryhmän kokous 10.4.2019

Aika:	10.4.2019 klo 9	
Paikka:	Uudenmaan liitto	
Paikalla:	Kaarina Rautio	Uudenmaan liitto
	Tanja Lamminmäki	Uudenmaan liitto
	Kari Rantakokko	Uudenmaan ELY-keskus
	Olli Jaakonaho	Uudenmaan ELY-keskus
	Jouni Kilpinen	Helsingin kaupunki
	Esa Rauhala	Espoon kaupunki
	Jari Korkiamäki	Helsingin pelastuslaitos
	Antti Lallukka	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Käytiin esittäytymiskierros. Helsingin ja Espoon tulvaryhmän puheenjohtaja on Kaarina Rautio Uudenmaan liitosta. Kari Rantakokko Uudenmaan ELY-keskuksesta nimettiin ryhmän varapuheenjohtajaksi.

2. Kokouksen asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen muistio

Käytiin edellisen kokouksen muistio (16.9.2015) läpi.

4. Tulvariskien hallinnan suunnitteluprosessi ja aikataulutus

ELY-keskus on arvioinut vesistöjen ja meriveden tulvimisesta aiheutuvat tulvariskit Uudenmaan alueella. Tulvariskialueita koskeva alustava ehdotus oli kuultavana keväällä 2018 ja siitä pyydettiin lausunnot. Uudenmaan merkittäviksi tulvariskialueiksi on nimetty Helsingin ja Espoon rannikkoalueen sekä Loviisan rannikkoalueen tulvariskialueet.

Uudella, nyt käynnistyvällä tulvariskien hallintasuunnitelman suunnittelukierroksella keskitytään erityisesti voimassa olevan suunnitelman tarkistamiseen, ensimmäisen kierroksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen, ilmastonmuutoksen vaikutusten huomioimiseen sekä tietojen tarkentamiseen.

SYKE on koonnut materiaalipaketin tulvaryhmien toiminnan tueksi. Materiaalipakettiin on koottu tietoa mm. tulvariskien hallinnan suunnittelun lähtökohdista, aikataulusta ja tavoitteista. Kokouksessa käytiin materiaalipaketin sisältö läpi. SYKE:n laatima materiaalipaketti tulee muistion liitteeksi.

Tulvariskien hallintasuunnitelman laadinnan keskeiset vaiheet ovat:

- Vuosi 2018: tulvariskien alustava arviointi
- Vuosi 2019: tulvakartoitus ja tavoitteiden asettaminen
- Vuosi 2020: Tulvariskien hallintasuunnitelman laadinta
- 10/2020-03/2021 tulvariskien hallintasuunnitelman kuuleminen
- Vuosi 2021: Tulvariskien hallintasuunnitelmat valmiita
- MMM hyväksyy suunnitelmat 22.12.2021 mennessä

Tulvakartat löytyvät [tulvatietojärjestelmästä](#).

Kokouksessa todettiin, että nykyinen tulvariskien hallintasuunnitelma on kattava ja huolellisesti laadittu. Uuden tulvariskien hallintasuunnitelman voisikin laatia edellisen suunnitelman pohjalta ja kevennettynä. Tulvariskien hallintasuunnitelmalle ei ole vielä annettu rakennetta, mutta periaatteessa kevennetty suunnitelma on mahdollista toteuttaa.

Kokouksessa huomautettiin, että Helsinki ja Espoo ovat tehneet paljon tulvasuojelun ja tulvariskien hallinnan eteen ja kaupunkien tekemä työ olisi syytä ottaa hallintasuunnitelman laadinnassa huomioon.

5. Tulvaryhmän kokoonpano

Käytiin läpi Helsingin ja Espoon tulvaryhmään nimetyt tahot ja henkilöt.

Viime kierroksella HSY oli tulvaryhmässä pysyvänä asiantuntijajäsenenä mukana. HSY päätettiin kutsua myös tälle kierrokselle pysyväksi asiantuntijajäseneksi. Uudenmaan liitto toimittaa HSY:lle virallisen nimeämispyyntökirjeen. Asiasta voisi tiedottaa suoraan myös HSY:n Leena Sänkiahoa ja Jyrki Kaijaa.

Sähköverkkoyhtiöt Helen ja Caruna voidaan kutsua mukaan kokouksiin, jossa käsitellään sähköverkkoon liittyviä kysymyksiä. Yhteyshenkilönä Markku Hyvärinen (Helen) ja Jussi Rönkkö (Caruna Espoo)

Helsingin ja Espoon infrapalveluista huolehtivia tahoja (Stara ja kaupunkitekniikan keskus) voidaan kuulla heidän toimialaansa koskevissa kysymyksissä.

6. Tulvariskien hallintasuunnitelman 2016-2021 toteutumistilanne

Vuosien 2016-2021 tulvariskien hallintasuunnitelmalle oli asetettu yhdeksän tavoitetta. Näistä kolmelle tavoitteelle (tavoitteet 1, 4 ja 8) oli laadittu konkreettiset toimenpide-ehdotukset. Muille tavoitteille ei ollut tarvetta laatia erityistoimenpiteitä.

Tavoite 1: *Ihmisten terveys ja turvallisuus ei vaarannu 1/100a tulvalla*

Tavoite 4: *Merkittävät tie-, katu-, raide- ja vesiliikenneyhteydet eivät katkea 1/250a tulvalla*

Tavoite 8: *Omaisuuksien vahingot eivät kasva nykyiseen verrattuna 1/100a tulvalla*

Tavoitteiden 1,4 ja 8 saavuttamiseksi esitettyjen toimenpiteiden etusijajärjestys ja toteutumistilanne on seuraava:

- I. Viestinnän ja varoitusjärjestelmän toimivuuden varmistaminen.
- II. Espoon kaupungin tulvaohjeen laatiminen ja jakaminen kaikille Espoossa toistuvuudeltaan 1/100a tulvavaara-alueella sijaitsevien kiinteistöjen

- Tulvaohje on laadittu. Rauhala selvittää, onko tulvaohje lähetetty tulvavaara-alueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajille.
- III. Esitettyjen alueellisten tulvasuojelutoimenpiteiden jatkoselvitys, suunnittelu ja toteutus
- IV. Kaupunkien, pelastuslaitosten, ELY-keskuksen L-vastuualueen, yhdyskuntateknisten laitosten ja teollisuuslaitosten sekä yritysten valmiussuunnitelmien nykytilan tarkistus ja niiden puutteisiin puuttuminen
- Helsingissä varautumistilanne on hyvä kriittisen infran osalta. Myös tulvariskialueella asuvat asukkaat ovat todennäköisesti tietoisia tulvariskeistä. Yksityisten toimijoiden osalta ei selvää kuvaa valmius- ja varautumissuunnitelmien nykytilasta sekä tietoisuudesta tulvariskeistä. Tulvaohjeen voisi jakaa niille, joiden uskotaan olevan epätietoisia alueen tulvariskeistä.
 - Espoossa sama tilanne kuin Helsingissä. Yksityisille toimijoille, kuten yrityksille ja kiinteistöjen omistajille voisi viedä tiedon tulvariskeistä.
 - Väestölle on tällä hetkellä vaikeaa tiedottaa vaaratilanteista, esimerkiksi meritulvista. Tilanteista voidaan tällä hetkellä ilmoittaa monen kanavan kautta, esimerkiksi radiossa tai sosiaalisessa mediassa, mutta viestin perillemeno on vaikeaa todentaa. Tekstiviestien kautta olisi mahdollista kohdistaa vaaratiedotus niille, joita tilanne koskee, mutta lainsäädäntö ei tällä hetkellä mahdollista tekstiviestien kautta toteutettavaa tiedotusta. Tavoitteena on asian mahdollistaminen uusien direktiivien kautta. Tulvaryhmä seuraa miten asian valmistelu etenee.

Tulvariskien hallintasuunnitelmassa on esitetty alueelliset tulvasuojelutoimenpiteet. Toimenpiteiden toteutustilanne on seuraava:

- Nuottaniemi, Espoo: Suojavalli toteutuu vuoden 2019 aikana.
- Hyljelahdentie, Espoo: Tierummun toteutus vuonna 2020.
- Sepetlahdentie, Espoo: Tavoitteena saada suunnitelmat valmiiksi vuonna 2020.
- Otaniementie, Espoo: Ei vielä valmiita suunnitelmia. Raide-Jokerin toteuttamisen yhteydessä mahdollista toteuttaa tulvasuojelutoimenpiteitä.
- Tammisalon Pyörökiventie, Helsinki: ei toteutettu
- Tammisalon Vanhanväylänpuisto, Helsinki: alueella on vanha tulvapenger ja suunnitteilla pumppuasema. Niiden toteutustilanne on tarkistettava.

Helsingissä ja Espoossa on toteutettu lakisääteinen hulevesiriskikuuleminen. Sen yhteydessä ei ole tullut esille tunnistettuja hulevesiriskikohteita.

Helsingissä tulvariskit huomioidaan hyvin maankäytön suunnittelussa, esimerkiksi ranta-alueilla. Helsingissä on otettu huomioon myös aaltoiluvara, ja sitä varten on laadittu paljon numeerista aineistoa. Kunnan teettämiä tarkempia aineistoja on mahdollista hyödyntää tulvariskien hallintasuunnitelman laadinnan yhteydessä. Helsingissä kaupunkipurojen tulvat ovat kasvava ongelma, mikä on otettava vesienhoidon suunnittelussa entistä tarkemmin huomioon.

7. Tulvakartoituksen päivittäminen

Tulvakartoituksessa tarvitaan päivitettyjä laserkeilausaineistoja. Helsingillä ja Espoolla on uusia laserkeilausaineistoja saatavilla. Aineistoista on syytä järjestää palaveri ELY:n, Helsingin, Espoon ja SYKE:n kesken mahdollisesti vielä ennen kesää. Jaakonaho koordinoi tapaamista.

8. Tulvariskien hallintasuunnitelma vuosille 2022-2027

Käytiin edellisen riskienhallintasuunnitelman palaute läpi. EU on todennut palautteessaan mm., että toimenpiteiden ja tavoitteiden toteutumisen välille tarvitaan vahvempi yhteys, rahoituslähteet on yksilöitävä tarkemmin ja ilmastonmuutoksen vaikutukset tulviin on otettava paremmin huomioon. Hyvää on ollut mm. luontopohjaiset tulvasuojelun ratkaisut ja toimenpiteiden arviointi.

Suomen osalta EU kiinnitti erityistä huomiota toimenpiteiden saavuttamisen määräaikoihin ja tavoitteiden ja toimenpiteiden kytkeytymiseen. Hyvää on ollut mm. tavoitteiden asettaminen, toimenpiteiden vaikutusten arviointi ja priorisointi sekä ympäristövaikutusten arvioinnin integrointi ja kuvaus.

9. Muut asiat

SYKE järjestää 28.5. koulutuksen tulvaryhmien jäsenille. Tilaisuus tallennetaan, joten siihen on mahdollista tutustua myös jälkikäteen.

10. Seuraava kokous

Jaakonaho järjestää paikkatietoja koskevan tapaamisen.

Tulvaryhmän seuraava kokous on 4.9. klo 9. Alustavasti tutustumme tulvariskikohteisiin ja toteutettuihin tulvasuojelun toimenpiteisiin Tapiolassa ja Itä-Helsingissä. ELY tekee tarkemman ehdotuksen vierailukohteista.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.50.